

zo is de faculteit der letteren weer een onderdeel van de R.U. Groningen. Kijk dus niet alleen naar het instituut, maar ook naar de rest van de Universiteit. Want "Studeren is meer dan boeken lezen alleen" (Paul van Tongeren?).

Konklusie:

De afdeling Geschiedenis is redelijk gedemokratiseerd.

De democratie zoals die nu bestaat zou beter kunnen functioneren als meer studenten en meer leden van het wetenschappelijk corps er zich actief voor in zouden willen zetten. We moeten goed beseffen dat de W.U.B. ook op ons instituut op de loer ligt, een wet die de mogelijkheid voor een uitbouw van de democratie toegaat, een wet die de bestaande democratie wil beknotten.

Het is daarom zaak om met z'n allen, studenten en W.C. samen, te trachten de democratie die we nu hebben goed te laten functioneren en de beperkingen van de ze democratie tegen te gaan.

Laten we proberen met zoveel mogelijk mensen de problemen die ons aankomend jaar wachten (boykot f1000,-; Posthumus; W.U.B.; niet te vergeten, sluipend edoch aanwezig McKinsey; plaatsingskommissie; studentenstop?? enz.) het hoofd te bieden. Als we de ministers en het (nieuwe) D.B. van de Universiteit hun gang laten gaan kunnen we wel fluiten naar werkelijke democratie aan de Universiteit en democratie op het Instituut, laat staan een verder demokratiseringsproces.

Herma Verbaan.

Over bestuurlijk kleine zelfstandigen en de wereld buiten het Instituut voor Geschiedenis. Een antwoord aan I. Lipschits.

Het artikel, dat dhr. I. Lipschits in het introductienummer 1972 van Groniek het licht heeft doen zien onder het hoofdje "Van Raden en Democratie", heeft ons aangenaam getroffen, ja blij verrast.

En dit vooral om drie redenen: a. de kritiek is constructief van aard, er wordt gestreefd naar verbeteringen. b. de kritiek is vaak zeer juist. c. de kritiek wordt zonder onderscheid des personns, op iedereen afgevuurd en niet naar één zijde.

Waarom dan toch deze reactie, zo vraagt u zich, geachte lezer, wellicht af. Welnu wederom vanwege drie redenen:

- a. het artikel is zó constructief, dat het een reactie verdient
- b. op een aantal puntjes willen wij toch wel enige nuanceringen aanbrengen.
- c. Het artikel kent een lacune, daar de voorzitter van de afdelingsraad, voorwaar toch een gewichtig persoon, achter het voetlicht wordt gehouden.

We wilden in deze reactie puntsgewijs enige topics behandelen. Hierbij beperken we ons vooral tot de Afdelingsraad en de Demokratisering. Om een aantal kleinigheden zullen we ons verder niet bekommeren.

1. Ideologisch-gekleurde redevoeringen.

Met het meest effectieve wapen in de politieke pennestrijd, de humor, poogt dhr. Lipschits ons ertoe te bewegen, niet verder te kijken dan de historische neus lang is. Dit is nu exact die bestuurlijke stellingname, die wij bestrijden. Ieder mens, en zeker een bestuurlijk lichaam als de Afdelingsraad, heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid, waaraan hij zich niet uit overwegingen van gemakzucht mag of kan onttrekken. Daar komt nog bij, dat iedere stellingname, bij welk besluit dan ook, een bepaalde maatschappelijke stellingname impliceert. Ons dan te beschuldigen, dat wij de politieke context, waarbinnen het Instituut voor Geschiedenis functioneert, zo nu en dan, en heus niet zo extreem vaak, dat weet dhr. Lipschits ook wel, ter tafel brengen, wel, dhr. 12.

Lipschits kan ons geen aangenamer beschuldiging naar het hoofd slingeren. Het enige zinnige fundament, waarop wij kunnen meedoen aan het "besturen" van het Instituut voor Geschiedenis, is onze maatschappijkritiek. Wat dhr. Lipschits nu van ons eist, is, dat wij dit fundament in duigen laten vallen en verworden tot technocraatjes. En we geven graag toe: technocraten kunnen sneller, efficiënter en slagvaardiger vergaderen. Laten we deze theoretische beschouwing vastknopen aan een concreet geval; hetzelfde geval waar het ook dhr. Lipschits om gaat, nml. de studentenstop. Immers alleen bij dit twistpunt vond van onze kant een zekere cultivering van algemeen politieke beschouwingen plaats. En terecht. Bekeek men nml. het probleem studentenstop vanuit de situatie van het Instituut voor Geschiedenis, dan was er maar één oplossing: er moest een studentenstop worden aangevraagd, of dit nu toegeven was aan de Brauw's afbraakpolitiek, of niet. We geven toe: dit was precies het standpunt van dhr. Lipschits o.s.

2. Even doorgaan op een oude, maar actuele koe, de studentenstop.

"Het optreden van....de fractie van de A.A. was weinig gelukkig....Dit optreden van de A.A.-fractie had een verlammeende invloed op de activiteiten van de Afdelingsraad, waardoor veel potentiële macht niet kon worden gerealiseerd." Toe maar, denk je dan, dit is geen lichte beschuldiging. Dat mag wel even gestaafd worden. Maar gebeurt dat, geachte lezer? Nee! De voornaamste argumentatie is, dat de door de A.A.-fractie ingediende plannen slecht in elkaar zaten en amper doordacht waren. Er komen dan drie voorbeelden, alle drie refererend aan de discussies rond de studentenstop.

Voorbeeld 1: Het plan om de studenten als docenten in te zetten was onuitvoerbaar. Dat klopt, maar waarom? Omdat de docentenfractie weigerde eraan mee te werken, of het zelfs maar te besunderen. Ons plan was een eerste aanzet om te pogen, overeenkomstig de eisen in het artikel van dhr. Lipschits, niet door woorden, maar door activiteiten en binnen de beperkingen van de macht van de Afdelingsraad, een studentenstop te voorkomen.

Voorbeeld 2: Dit plan, verbonden met het niet aanvragen van een studentenstop, verzwakte de positie van het Instituut in zijn strijd voor meer formatieplaatsen. Ongetwijfeld, maar hoe komt dhr. Lipschits er in hemelsnaam bij, dat wij dit niet bedacht zouden hebben? M.a.w., onze stellingname was niet slecht doordacht, maar gewoon anders dan die van dhr. Lipschits.

Voorbeeld 3: De alternatieve capaciteitsberekening was gebaseerd op foute getallen. Inderdaad, er zat een foutje in. Maar de berekening leidde pas tot een negatief aantal 1e-jaars, toen dhr. Lipschits de Afdelingsraad zo ver wist te krijgen voor bepaalde activiteiten absurd hoge manuren op te voeren (Voor ingewijden: lees de begroting 1973 eens).

Opmerking terzijde: Natuurlijk zijn wij er ons van bewust, dat het optreden van de A.A.-fractie lang niet altijd een even sterke indruk heeft achtergelaten. Maar bij alle kritiek op die fractie, moet men één ding niet vergeten. En dat is, dat haar tegenstander, de docentenfractie, wel een uitermate kundige en sluwe politicus tot haar woordvoerder had gekozen. Een woordvoerder, die bovendien het voordeel genoot de voorzittershamer te mogen hanteren. We doelen natuurlijk op dhr. Lipschits zelve.

3. Afdelingsraad en Instituutsraad.

Wij delen de mening van de heer Lipschits, dat het niet juist is, dat de Afdelingsraad geen middelen heeft om de verantwoordingsplicht van de Instituutsraad af te dwingen. We menen echter, dat het evenmin juist zou zijn, om de directe verkiezing van de Dagelijks Bestuurders (leden van de Instituutsraad) op te geven en te vervangen door getrapte verkiezingen via de Afdelingsraad. Als bijdrage in de discussie stellen wij voor een artikel over dit probleem in het bestuursreglement op te nemen. De inhoud van dit artikel zou onge-

voor de volgende moeten zijn:" de Instituutsraad, resp. leden van de Instituutsraad, dient, resp. dienen af te treden, wanneer de Afdelingsraad het vertrouwen in de Instituutsraad, resp. leden van de Instituutsraad, opzegt." Dit zou dus ook voor de beheerder gelden.

4. Lijstenstelsel of personenstelsel?

Het voorstel van dhr. Lipschits om, in ieder geval voor de vijf vrije zetels, het lijstenstelsel dat nu functioneert, te vervangen door een personenstelsel, vinden we hoogst onrealistisch. Immers, er bestaan partijen. We hebben gezien, hoe het liep bij de laatste verkiezingen voor de Faculteitsraad: door het personenstelsel kon de A.A. alle 4 zetels veroveren. Was hier een lijstenstelsel geweest met een A.A. lijst en een docentenlijst, dan was de verhouding 3-1 i.p.v. 4-0 geweest.

Als men nu wil, dat in het vervolg de A.A. op dezelfde wijze alle 5 vrije zetels inpikt, och, het mag hoor. Maar demokratisch is het o.i. niet.

5. De polarisatie.

Al weer zijn we het met dhr. Lipschits eens: polarisatie is best, maar moet niet speciaal plaats vinden tussen studenten en docenten.

Maar laten we even ingaan op de afgelopen periode van driekwart jaar Afdelingsraad. We zien dan dat:

a. de polarisatie juist door het optreden van de docenten werd bevorderd. Zij vormden een monolitisch blok. Vaak stemden ze met z'n allen voor of tegen, lang niet altijd volledig uit eigen overtuiging.

Een oorzaak hiervan was waarschijnlijk, dat ze juist dit jaar voor het eerst geconfronteerd werden met een Afdelingsraad, waarin ze niet de meerderheid vormden: 9 studenten, 8 docenten. De docenten voelden de dreiging overstemd te worden en vormden een hecht front. De studenten daarentegen, met 8 A.A. zetels en één van H'71, voelden zich door hun aantal voor het eerst vrij safe, en de reactie was duidelijk: een minder hechte fractie met weinig discipline. Dat dit van de zijde van de A.A. een schromelijke vergissing was, bleek al vrij snel: bij stemmingen werd vaak verloren.

b. De polarisatie was in principe niet een polarisatie tussen studenten en docenten: de student van H'71 stemde vrij constant met de docenten mee, leden van de A.A. fractie vielen nogal eens uit de A.A.-boot, één A.A. fractielid was ook docente.

Niet de tegenstelling student-docent, maar fundamenteel verschillende politieke inzichten waren oorzaak van polarisatie. Bij de discussie over de numerus fixus zouden, zuiver naar de belangen gemeten, ook alle studenten vóór hebben moeten zijn. Maar de A.A.-fractie ging niet uit van haar belangen, maar van haar ideologie. Wanneer is er trouwens überhaupt sprake geweest van tegenstrijdige studenten- en docenten-belangen? We kunnen het ons niet herinneren.

6. Democratie: meer dan een klein mannetje met een rood potlood.

We citeren dhr. Lipschits: "Het zou juist zijn, indien in het bestuursreglement een verbod zou worden opgenomen van bindende mandaten."

Wij zijn het met deze mening van dhr. Lipschits volstrekt oneens. Mandaten betekenen namelijk een vergroting van de democratie: de instituutsbevolking kan via de voorvergaderingen een wezenlijke controle uitoefenen op haar vertegenwoordigers in de Afdelingsraad. Zonder voorvergaderingen met de mogelijkheid tot bindende mandaten zitten de vertegenwoordigers, éénmaal gekozen, als bestuurlijk kleine zelfstandigen met alle volmachten in de raad. Democratisering is echter niet bedoeld om studenten en docenten hun privé-ideeën te laten behartigen, maar si geboren uit de noodzaak de mens op een dergelijke wijze verantwoordelijk te maken voor zijn eigen leef- en werksituatie, dat hij zich institutioneel niet aan die voorwaarden kan onttrekken. Daarom streven wij naar een goedbezochte voorvergadering met de mogelijkheid de fractie een bin

dend mandaat op te leggen, en verder naar een Algemeen Vergadering als hoogste orgaan. Wij vragen ons dan ook af, waarom volgens dhr. Lipschits alléén bij de studenten de taak ligt de democratisering te verwezenlijken.

Hij heeft het ook nog over de behoefte aan meer publiek op de tribune's. Wij dachten dat juist dhr. Lipschits niet in de bibliotheek wilde vergaderen, waar meer mensen met de Afdelingsraad in contact gebracht worden dan in zaal 105. Ten slotte de Algemene Vergadering. Het is een vergissing van dhr. Lipschits, als hij meent, dat geen 10% van de Instituutsbevolking daarvoor gemobiliseerd kan worden. Toen de Afdelingsraad een beslissing moest nemen over de kwestie van de studentenstop heeft de A.A.-omdat er geen tijd meer was voor een officiële Algemeen Vergadering-een Algemene A.A. vergadering gehouden waar echt wel méér dan 10% van de Afdelingsleden aanwezig was (40 à 50 man).

7. Slot.

Misschien maken we de indruk negatiever te zijn over het stuk van dhr. Lipschits dan we bedoelen. Men moet dan echter niet vergeten, dat we het met datgene waarop we niet reageren, veelal volkomen eens zijn. Zo ondersteunen we b.v. enkele van de voorstellen, die hij in zijn artikel doet: een betere benadrukking van het feit dat de Afdelingsraad veel tijd kost bij de kandidaatstelling; beter georganiseerde en levendiger verkiezingen, etc.

Met name delen wij zijn mening, dat de Afdelingsraad in het afgelopen jaar veel potentiële macht niet heeft gerealiseerd. Het komende jaar moet dat beter gaan en sommige van dhr. Lipschits aangevoerde punten kunnen daartoe zeker bijdragen.

Want al hebben we liever een Algemene Vergadering als hoogste orgaan, op de ark, varende naar dit paradijs, zal de Afdelingsraad de stuurknuppel stevig in handen moeten hebben.

Voor, maar niet namens de A.A.,
Hans Boer, Sierd van Randen, Jaap Wielinga.

CAFE SATE HAVENZICHT (TH. VERNET)

Het adres voor Saté
Diverse hapjes
&
'n lekker glas bier

Billijke prijzen

LAGE DER A 37

GEOPEND VAN 20.00 u. - 02.00 u.